

Gebruik van de Oirschotse heide en omgeving door ruiters

Notitie uitkomsten participatieproces ruiters en
mengers

Colofon

©Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, oktober 2020

Opdrachtgever Projectgroep herinrichting o.l.v. Rijksvastgoedbedrijf, Minze de Jonge

Auteurs J. (Jeske) van Gerven, BSc.

Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd
Newday Offices
Jansbuitensingel 30
6811 AE Arnhem

T 06-52637035
e-mail: gerven@ruimteenvrijetijd.nl
www.ruimteenvrijetijd.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Uiteenzetting participatieproces	5
1.2	Resultaten	7
1.3	Opbouw notitie	8
2	Scenario's	9
2.1	Vrij struinen	9
2.2	Verplichte ruiter- en menroutes	10
3	Aanbevelingen	11
3.1	Aanbevelingen bij scenario 1: Deels vrij struinen, in bepaalde gebieden op verplichte ruiter- en menroutes	11
3.2	Aanbevelingen bij scenario 2: Volledig rijden op verplichte ruiter- en menroutes	12
3.3	Aanbevelingen ten aanzien van het proces	13

1 Inleiding

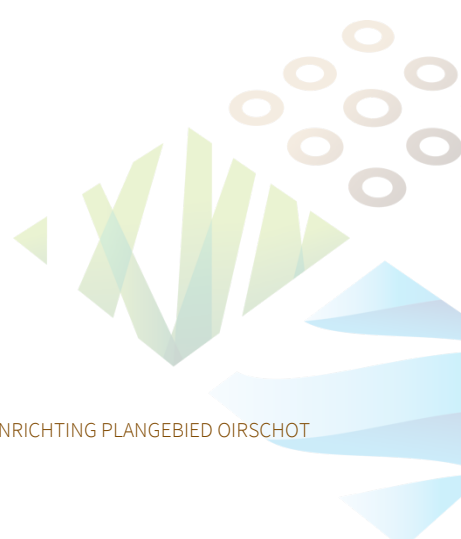
“Het Ministerie van Defensie is eigenaar van de Oirschotse Heide. Dit 1.500 ha grote bos- en heidegebied fungeert als militair oefenterrein. Defensie gaat het gebied herinrichten om zo hun oefeningen goed uit te kunnen voeren. Daarbij houdt het nadrukkelijk rekening met de natuurwaarden en de recreatieve en historische betekenis van het gebied.’ Behalve defensie, zijn ook de gemeente Oirschot, het Brabants Landschap en de eigenaren van het landgoed 's-Heerenvijvers, als eigenaren van aangrenzende gebieden, betrokken bij de herinrichting.

Deze informatie is te vinden op de website van de gemeente Oirschot als het gaat de herinrichting van het Compagnies Oefenterrein Oirschot (ook bekend als de Oirschotse Heide). Deze webpagina is speciaal ingericht voor het een participatieproces om, in gezamenlijkheid met eigenaren én gebruikers, tot een herinrichtingsplan te komen.

Ruiters en menners krijgen extra aandacht van de projectgroep, bestaande uit Defensie, Gemeente Oirschot en Brabants Landschap. Paardensporters gebruiken het gebied in grote getalen (er wordt uitgegaan van minimaal 746 ruiters) en er zijn vier ondernemingen sterk afhankelijk van de mogelijkheden om paard te rijden of te menen in het gebied.

Het participatieproces is voor alle gebruikersgroepen beëindigd en er ligt een voorlopig herinrichtingsplan (status september 2020). Dit voorlopige herinrichtingsplan komt niet volledig tegenmoet aan de wensen van de ruiters en menners.

In deze notitie zetten wij uiteen hoe het participatieproces vormgegeven is, wat daar de uitkomsten van zijn, welke keuzes er te maken zijn en welke aandachtspunten er zijn per keuzemogelijkheid.

1.1 Uiteenzetting participatieproces

Omdat de ruiters en menners talrijk zijn in het gebied, omdat er vier maneges zijn die afhankelijk zijn van het gebied en omdat het gebruik van het gebied door paardensporters veel impact heeft op andere functies, is in het totale participatieproces specifieke aandacht geweest voor ruiters en menners.

De projectgroep heeft de procesbegeleiding en onderzoeksvragen belegd bij een onafhankelijke en gespecialiseerde partij, zijnde Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd. Het Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd heeft advies gegeven over het proces en de argumenten voor of tegen maatregelen geïnventariseerd en afgewogen.

Het proces dat heeft plaats gevonden bleek een lastige te zijn. Enerzijds door de corona-omstandigheden, die samenkomst en afstemming lastiger maakte dan normaal. Anderzijds zeker ook omdat er gedurende het proces verschillende uitgangspunten werden ingenomen door de partijen, die in de praktijk niet verenigbaar met elkaar leken te zijn. Aan deze uitgangspunten werd gedurende het proces ook stevig vastgehouden.

In deze paragraaf worden de stappen die doorlopen zijn in het proces, uiteengezet.

Toelichting op de opgave – november 2019

Met de vier maneges die gevestigd zijn rondom het plangebied werden individuele gesprekken gevoerd om hen te informeren over de opgave die er ligt, om te komen tot herinrichting van het defensie terrein en omliggende gronden. Deze opgave wordt door Defensie, Gemeente Oirschot en Brabants Landschap in gezamenlijkheid vormgegeven. Het gesprek vond plaats op locatie tussen de projectleider van de projectgroep en de maneges. Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd heeft het gesprek begeleid.

Eerste brede stakeholdersbijeenkomst - 29 november 2019

Voor de eerste brede stakeholdersbijeenkomst zijn de maneges en de aangesloten ruiters uitgenodigd. De manege en veel van hun ruiters gaven gehoor aan de oproep en zij hebben actief geparticipeerd in de bijeenkomst. Ook de KNHS-regioconsulent deelde zijn visie tijdens de stakeholdersbijeenkomst, ook namens de ruiters die niet aangesloten zijn bij de maneges. Tijdens de bijeenkomst deelde de projectgroep dat de voorkeur uitgaat naar het rijden over verplichte ruiter- en menroutes. De ruiters ageerden hier sterk tegen. Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd begeleidde een van de deelsessies waarin veel ruiters vertegenwoordigd waren.

Inventariserende gesprekken – december 2019

Per manege zijn inventariserende gesprekken gevoerd door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd. Tijdens de gesprekken is achterhaald hoe de ruiters het terrein gebruiken, hoe intensief het terrein gebruikt wordt en welke wensen er zijn ten aanzien van toekomstig gebruik, in relatie tot het herinrichtingsplan. Bij de gesprekken sloten ook de voorzitters van lokale ruiterverenigingen aan. Zij vertegenwoordigden een grote groep ruiters die hun paard/pony niet op een van de vier maneges gestald hebben. De gesprekken zijn vastgelegd in gespreksverslagen.

Tijdens de inventariserende gesprekken kwam naar voren dat de ruitersporters van mening zijn dat de bestaande situatie, waarin ruiters en menners vrij mogen rijden, wat hen betreft het beste is. Argumenten tegen ruiterroutes raakten aan de thema's veiligheid, drukte en het verdienmodel van de maneges.

Tweede brede stakeholdersbijeenkomst – gepland voor 21 maart 2020

Deze bijeenkomst moest afgelast worden vanwege de ontwikkelingen rondom Covid-19.

Onderzoek – april 2020

De voorgaande procesonderdelen leidden tot een onderzoek naar mogelijkheden om de wensen en behoeften van paardensporters te integreren in de herinrichting. Uit het tot dan toe doorlopen proces bleek dat de paardensporters negatief staan tegenover het rijden over verplichte routes omdat zij in de huidige situatie geen veiligheidsrisico's zien (zij zijn zelfs van mening dat routes extra veiligheidsrisico's met zich meebrengen), zij bang zijn dat het terrein minder aantrekkelijk wordt en denken dat het te druk gaat worden in het plangebied. Deze argumenten zijn nader onderzocht en afgewogen. Omdat de projectgroep onvoldoende zwaarwegende aanleiding zag om af te stappen van het uitgangspunt (paardensporters op routes) dienden de argumenten van de paardensporters als input voor een concept routestructuur die aansluit bij de behoeftes van de paardensporters die gevestigd zijn rondom het plangebied.

Ook is onderzocht hoe andere Nederlandse terreinbeheerders omgaan met paardensporters in hun gebied. Uit dit onderzoek bleek dat de situatie in Oirschot uniek is voor Nederland en de terreinbeheerders gaven enkele waardevolle aandachtspunten mee om tot herinrichting voor paardensporters te komen.

In april 2020 leverde Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd het rapport 'Gebruik van de Oirschotse Heide en omgeving door ruiters' op.

Digitale terugkoppeling naar alle stakeholders – begin juli 2020

Omdat de tweede brede stakeholdersbijeenkomst geen doorgang kon vinden, besloot de projectgroep om de stakeholders op afstand, digitaal, te informeren over de stand van zaken. BoschSlabbers Landschapsarchitecten nam geïnteresseerden mee in een 40 minuten durende presentatie waarin het gewijzigde en aangescherpte plan voor de herinrichting uiteengezet werd.

Als onderdeel van de informatievoorziening, kon ook het rapport 'Gebruik van de Oirschotse Heide en omgeving door ruiters' gedownload worden en konden de schetsen voor de herinrichting gedownload en bekeken worden.

Inspraakmogelijkheid via digitale enquête – juli 2020

Via een digitale enquête konden respondenten aangeven of de digitale terugkoppeling voldoende helder was, welke vragen zij nog hadden en welke op- en aanmerkingen zij hebben op de plannen voor de herinrichting. 227 Mensen vulden de enquête in, daarvan was 35,2%, ofwel 80 respondenten, paardensporter. Interessant was dat het ook ongeveer 35% van de respondenten zich uitsprak tegen ruiters- en menroutes en 65% was vóór invoering van een routestructuur voor paardensporters. BoschSlabbers verzamelde de data en rapporteerde deze aan de projectgroep.

Schriftelijke reactie maneges – 26 augustus 2020

De maneges verstuurden in gezamenlijkheid, met onderschrijving van KHNS en lokale verenigingen, een schriftelijke reactie op het herinrichtingsplan naar de gemeente Oirschot. In deze reactie haalden de paardensporters opnieuw de argumenten aan om geen routes in te voeren. Ook werden de genoemde voordelen van routes, zoals opgetekend in het rapport van Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd in twijfel getrokken. De maneges spraken onder andere uit dat het tegenstrijdig was om routes in te voeren om de druk te verlagen op het gebied, en tegelijkertijd deze routes te vermarkten om extra gebruikers aan te trekken.

Gesprek projectgroep plangebied Oirschot en de maneges - 10 september 2020

Naar aanleiding van de brief van de maneges aan de gemeente Oirschot vond een gesprek plaats tussen de projectgroep plangebied Oirschot (Defensie, Gemeente Oirschot en Brabants Landschap) waarin de verenigde paardensporters (maneges, KNHS en verenigingen) hun mondelinge reactie gaven op het herinrichtingsplan. De paardensporters deden tevens een tegenvoorstel waarin zij pleiten voor zones waarin vrij gestruind kan worden en rijden op paden binnen de militaire oefenbanen.

Tweede stakeholdersbijeenkomst is kleine kring – 17 september 2020

Om een laatste keer alle belanghebbenden te kunnen horen en uit te nodigen om mee te denken, werd een nieuwe stakeholdersbijeenkomst georganiseerd in Oostelbeers. Gezien de nog steeds geldende beperkingen rondom Covid-19, werden 30 vertegenwoordigers van diverse belangengroepen uitgenodigd om aanwezig te zijn. De ruitersportbelangen werden door zes personen goed vertegenwoordigd.

De paardensporters vernamen dat het door hun gedane voorstel, waarin zij pleiten voor vrij struinen in specifieke gebieden, niet overgenomen kon worden in het herinrichtingsplan. Dit stemde hen zeer negatief. Een gesprek om te komen tot het verder verfijnen van de routestructuur voor paardensporters, wat het oorspronkelijke doel van de avond was, kwam daardoor niet van de grond.

1.2 Resultaten

Het doorlopen proces heeft geleid tot een patstelling. De betrokken partijen, de projectgroep en de paardensporters, kunnen niet tot een gedragen oplossing komen.

Al vrij snel bleek dat de projectgroep onvoldoende zwaarwegende argumenten zag om het eigen uitgangspunt, dat ruitersporters alleen op routes het gebied mogen rijden, los te laten. Dat maakte het gesprek met de paardensporters en maneges niet gemakkelijker, omdat zij verwacht hadden dat er nog wel iets te onderhandelen zou zijn op dat punt. Dat maakte dat gedurende het proces de situatie al vrij snel in een patstelling terecht kwam, die ook gedurende dat proces niet hersteld kon worden.

De paardensporters willen vasthouden aan het 'vrij struinen' in het gebied, ofwel het vrij rijden over alle beschikbare paden. Daarbij hebben zij begrip voor rijden op routes binnen de rondweg van het oefenterrein; de buitenste oefenbanen. Daarom hebben zij, gedurende het proces, een compromis voorgesteld van deels struinen, deels rijden over routes. De projectgroep wil dit vrij struinen niet toestaan omdat problemen verwacht worden rondom veiligheid.

Er is uitvoerig gesproken en er is veel onderzoek gedaan. Het voeren van nieuwe gesprekken en het verzamelen van meer informatie levert, onzes inziens, geen nieuwe inzichten meer op. Met andere woorden: de inventarisatie is compleet en leidt niet tot een oplossing. Wij zijn daarom van mening dat het aan de bestuurders van Defensie, Gemeente Oirschot en Brabants Landschap is om, op basis van de beschikbare informatie, een beslissing te nemen over de herinrichting van het terrein voor paardensporters.

1.3 Opbouw notitie

In het volgende hoofdstuk worden argumenten gegeven voor en tegen twee mogelijke scenario's om een herinrichtingsbeslissing overwogen te kunnen maken. Ook wordt aangegeven waarmee de projectgroep rekening mee zou moeten houden is bij het implementeren van een herinrichtingsplan voor de ruiters en menners.

2 Scenario's

De uitkomsten van de gesprekken die gevoerd zijn, kunnen teruggebracht worden tot twee scenario's:

- 1 Deels vrij struinen, in bepaalde gebieden op verplichte ruiter- en menroutes
- 2 Volledig rijden op verplichte ruiter- en menroutes

In onderstaande paragrafen geven we de afwegingen weer om een afgewogen keuze te kunnen maken voor een scenario. We beschrijven de genoemde voor- en nadelen van vrij struinen en ruiter- en menroutes, vanuit de perspectieven van de paardensporters en de projectgroep. Deze argumenten zijn feitelijk een samenvatting van wat door de ruiters en menners en de projectgroep geventileerd zijn gedurende het participatieproces. In, onder, andere het rapport 'Gebruik van de Oirschotse Heide en omgeving door ruiters' worden argumenten uitgebreider toegelicht.

2.1 Vrij struinen

Het volledig vrij struinen is de huidige situatie en deze willen de paardensporters graag handhaven. Deze manier van rijden en mennen, waarbij men over alle paden kan rijden, geeft een optimale vrijheid. Dit draagt bij aan de natuurbeleving die paardenliefhebbers belangrijk vinden en de Oirschotse heide nodigt hier, met haar wat ruige natuurlijke landschap, ook toe uit in de ogen van de paardensporters. In de landgoederenzone is vrij struinen overigens sowieso geen optie; de landeigenaren staan dit niet toe. Dit is nu ook al het geval.

Vanuit de maneges en de ruiterverenigingen wordt ook het belang gezien van het reguleren van de bewegingen op en rondom de oefenbanen. Zij willen daarom ook meewerken aan het invoeren van een routestructuur binnen die oefenbanen voor Defensie. Het deels vrij struinen, deels verplicht rijden over routes, is dan ook een compromis tussen wat de projectgroep wil en wat de paardensporters willen. Voor de projectgroep, en met name voor Defensie, is vrij struinen ongewenst. Hieronder worden de argumenten uiteengezet:

Argumenten voor vrij struinen (vanuit het perspectief van de paardensporters)

- 1 Vrij struinen vergroot de veiligheid doordat:
 - de druk over het gebied verdeeld kan worden, dit geldt ook de recreatiedruk;
 - oefeningen gemakkelijk te ontwijken zijn;
- 2 Vrij struinen vergroot de natuurbeleving, die voor ruiters en menners erg belangrijk is;
 - Vrij struinen is van belang voor de exploitatie (ook op lange termijn) van de maneges die goeddeels verbonden zijn met de Oirschotse heide; de ruiters die aangesloten zijn bij de diverse maneges kiezen in veel gevallen specifiek voor een manage aan de Oirschotse Heide vanwege de hoge natuurbeleving, waar vrij struinen belangrijk onderdeel van is;
 - Een 'woud van bordjes' in het gebied komt de natuurbeleving niet ten goede.
- 3 Routes aanleggen en onderhouden is duur, de ruiters vragen zich af wie voor deze kosten op gaan draaien en zijn tevens bang dat de kwaliteit van de routes en paden op de langere termijn niet gehandhaafd wordt.
- 4 De ruiters en menners verwachten bij invoer van routes dat de druk op het terrein toeneemt van paardensporters die specifiek op de routes afkomen en doordat de reeds aanwezige ruiters en menners geconcentreerd worden op de aangewezen paden. Dit gaat ten koste van de natuur en natuurbeleving.
- 5 Bij het toewijzen van paden aan gebruikersgroepen, gaan zij ook eisen stellen aan deze paden, bij achterstallig onderhoud leidt tot mogelijk tot ongenoegen, waar bij vrij struinen nooit sprake van kan zijn.

2.2 Verplichte ruiters- en menroutes

De projectgroep is voorstander van verplichte ruiters- en menroutes. Zij hebben dit ook als uitgangspunt gehanteerd in de intentieovereenkomst, die eind 2018 getekend werd door Defensie, Gemeente Oirschot en Brabants Landschap. Tijdens het participatieproces is dit uitgangspunt heroverwogen, maar de projectgroep kwam snel tot de conclusie dat, wat hen betreft, de voordelen opwegen tegen de nadelen. Zij willen dus vasthouden aan het invoeren van verplichte ruiters- en menroutes. Hieronder worden de argumenten van de projectgroep uiteengezet:

Argumenten voor invoer van verplichte ruiters- en menroutes (perspectief projectgroep)

- 1 Routes vergroten de voorspelbaarheid van de bewegingen van recreanten. Hierdoor kan defensie veiliger oefenen, worden oefeningen minder vaak onderbroken en kunnen er hogere snelheden bereikt worden tijdens oefeningen, zoals gewenst in de nieuwe manier van oefenen.
- 2 Recreanten die zich relatief snel voortbewegen en daarmee een bepaalde mate van onvoorspelbaarheid hebben, worden in het nieuwe herinrichtingsplan allen aan routes gebonden. Het gaat dan om mountainbikers, fietsers en paardensporters. Indien dit losgelaten wordt voor de paardensporters, kunnen ook andere recreanten ook niet aan routes gehouden worden. In dat geval draagt het herinrichtingsplan te weinig bij aan het vergroten van de veiligheid.
- 3 De verschillende gebruikersgroepen kunnen, met behulp van routes beter gescheiden worden. Dit vergroot de veiligheid en beleving voor alle gebruikersgroepen.
- 4 Andere belanghebbenden geven aan dat zij voordelen zien in het weren van paarden op bepaalde plekken:
 - De heemkundekring ventileert, als één van de belanghebbende groepen, dat zij bang zijn dat ondergrondse/archeologische plekken beschadigen. Aan de hand van routes kunnen paarden van archeologische plekken weggehouden worden;
 - Wandelaars geven aan dat wandelpaden minder prettig lopen wanneer zij omgewoeld zijn door paardenhoeven.

3 Aanbevelingen

Zoals eerder geschetst zijn er geen aanvullende gegevens om de keuze voor ofwel (gedeeltelijk) vrij struinen, ofwel verplicht rijden over routes nog beter onderbouwd te kunnen maken. Een mogelijke manier om extra informatie te verkrijgen, zou het invoeren van een pilot zijn. Gedurende één jaar, zou een van de scenario's ingevoerd kunnen worden, om te zien hoe dit uitpakt. Echter; als gekozen wordt voor een pilot over routes, worden hoge kosten gemaakt terwijl later eventueel de routes weer verwijderd zouden moeten worden. Wanneer gekozen wordt voor vrij struinen, als pilot, dienen eventuele risico's aanvaard te worden gedurende de pilotperiode. Het is aan de projectgroep en/of betrokken bestuurders om een goede afweging te maken hierin.

3.1 Aanbevelingen bij scenario 1: Deels vrij struinen, in bepaalde gebieden op verplichte ruiter- en menroutes

Denk na over een goede en goed zichtbare afbakening

Het is belangrijk dat het voor ruiters en menners duidelijk is waar vrij struinen ophoudt, en waar verplicht rijden over routes begint. Het meest voor de hand liggend is het plaatsen van borden op de overgangen. Er moet dan goed nagedacht worden over hoe paden bebord worden waarover deels vrij gestruind mag worden, deels verboden zijn om te berijden. Ter illustratie: een pad is driehonderd meter lang. De eerste tweehonderd meter ligt in gebied waar vrij gestruind mag worden. Na die tweehonderd meter mag over dit pad niet meer gereden worden. Er kan dan gekozen worden voor het 'afborden' van een pad aan het begin. Dan wordt dus tweehonderd meter pad onttrokken aan het 'vrij struinen' gebied. Alternatief is dat er na tweehonderd meter een bord staat dat ruiters en menners niet meer verder mogen rijden. De gebruiker moet dus omkeren, maar dit zal misschien niet iedereen doen, vooral als na honderd meter weer een 'vrij struinen' ingereden kan worden.

Inventariseer hoe omvangrijk het gebied waarin vrij struinen toegestaan is

In navolging op het eerste advies, is het waardevol om te inventariseren hoe omvangrijk het gebied is om vrij te struinen. Bepaalde delen van het gebied kunnen sowieso niet gebruikt worden om vrij te struinen. Het gaat dan om de landgoederenzone en het gebied binnen de oefenbanen. Daarnaast moeten hele paden of delen van paden 'afgebord' worden omdat ze deels opgenomen worden in een zone waarin niet gestruind kan worden.

Doordat delen reeds onttrokken worden aan de mogelijkheid om vrij te struinen, zou het kunnen dat het vrij struinen-gebied erg versnipperd en beperkt gaat worden. De paardensporters en de projectgroep moeten dan de afweging maken hoeveel toegevoegde waarde het vrij struinen heeft zodra alles in kaart gebracht is en hoe zich dat verhoudt tot wensen rondom veiligheid.

3.2 Aanbevelingen bij scenario 2: Volledig rijden op verplichte ruiters- en menroutes

Heb oog voor drukte in het gebied

De ruiters en menners zijn bang voor toenemende drukte in het gebied wanneer het, dankzij routes, gemakkelijker wordt voor mensen van buitenaf, om er te rijden. Het niet verknopen van de routes in het plangebied met omliggend gebied, zal waarschijnlijk helpen bij het remmen van een groei. Dit omdat het routenetwerk dan niet snel in beeld komt bij ruiters die normaal gesproken niet rijden in het plangebied. Ook kan ervoor gekozen worden bewust niet te communiceren over het routenetwerk. Indien blijkt dat het drukker wordt in het gebied met ruiters en menners dan gewenst, kan een betaald vignet ingevoerd worden. Dit vignet werpt een extra drempel op doordat het een handeling vergt (het vignet moet bemachtigd worden) en omdat het geld kost. Er kan voor gekozen worden om de ruiters die reeds gebruik maken van het gebied, een gratis vignet ter beschikking te stellen.

Richt de routes in samenspraak met de gebruikers in

Door bij de inrichting van een routenetwerk gebruik te maken van de kennis van de paardensporters, ontstaat de meest ideale routestructuur. De betrokkenheid bij de inrichting is tot nog toe minimaal geweest, omdat de ruiters en menners gedurende het proces vooral ingezet hebben op vrij struinen. Indien gekozen wordt voor routestructuren, dient hier extra aandacht voor te zijn. Daarbij is het van belang dat ook menners vertegenwoordigd worden, omdat zij andere wensen hebben dan ruiters.

Maak een meerjarig beheer- en onderhoudsplan

Om te waarborgen dat de ruiters en menners goed gebruik kunnen blijven maken van het plangebied, dienen de paden op orde te blijven. Een ruiters- en menroutenetwerk beheren en onderhouden is doorgaans kostbaar. Deze kosten zouden idealiter voor meerdere jaren gedekt moeten zijn alvorens het netwerk in te richten. Het is denkbaar dat, gezien de ontwikkelingen elders in het land, gebruikers een bijdrage (in natura) leveren om de paden en de routestructuur in goede conditie te houden. Een inspanning van de gebruikers in beheer en onderhoud zou onderdeel kunnen zijn van het beheer- en onderhoudsplan.

Handhaaf op het navolgen van de regels

Omdat het recreëren op routes nieuw is en het, in het geval van de paardensporters, niet op enthousiasme kan rekenen, zal het nodig zijn om te handhaven op gebruik na herinrichting. Dit geldt overigens niet alleen voor handhaving onder paardensporters, maar ook andere gebruikers die routes dienen te gebruiken. Wellicht kan samengewerkt worden met de vier maneges en ruiters/menners om de handhaving in te richten. Daarnaast kan gekeken worden of er digitale systemen beschikbaar zijn om toezicht te houden op naleving van de regels. Het inzetten van BOA's is uiteraard ook een manier om te handhaven.

3.3 Aanbevelingen ten aanzien van het proces

Ook ten aanzien het vervolg van het proces willen wij enkele aanbevelingen doen.

Managen van verwachtingen

Gedurende het participatieproces is diverse keren gebleken dat de ruiters en menners andere verwachtingen hadden dan de projectgroep. Hierdoor stokte het gesprek meermaals. Het meest recente voorbeeld hiervan is de bespreking op 10 september 2020 op het gemeentehuis in Oirschot; de paardensporters hebben dit gesprek anders ervaren dan de projectgroep, waardoor de paardensporters teleurgesteld bleken over het resultaat. Of dit komt door de boodschap van de projectgroep of de interpretatie van de paardensporters, is daarbij niet van belang. Het managen van verwachten moet continue aandacht blijven hebben gedurende het proces.

In gesprek blijven

Gedurende het participatieproces is gebleken hoe belangrijk het is voor het wederzijds begrip, om in gesprek te zijn met elkaar. Wij willen daarom ook adviseren om ook na de herinrichting de dialoog te blijven voeren. Dat geldt voor alle gebruikersgroepen. Gespreksonderwerpen zijn onder andere:

Inrichting

- Hoe wordt de inrichting van het terrein ervaren door de gebruikersgroepen?
 - Kunnen er nog verbeteringen in het terrein aangebracht worden op het gebied van inrichting?
 - Wie heeft daarin welke rol?

Gebruik

- Worden de geldende regels nageleefd?
 - Levert dit problemen op en waar zitten dan de knelpunten?
 - Hoe kunnen knelpunten opgelost worden?
 - Wie heeft daarin welke rol?

Vragen over deze notitie?

info@ruimteenvrijetijd.nl
www.ruimteenvrijetijd.nl

